

Vlaamse
overheid

OSLO City of Things: Slim Ruimtelijk Plannen

Thematische Werkgroep 1

Welkom!

Woensdag 25 oktober 2023

Online werkgroep - Teams

We starten om 9:05

Praktische afspraken

Geluid van het publiek is standaard **gedempt**.

Vragen, opmerkingen en voorstellen kunnen via de chatfunctie meegedeeld worden. Interactie wordt aangemoedigd!

Gebruik het **handje** als je iets wilt zeggen. Interactie wordt aangemoedigd!

ja/nee vragen kunnen beantwoord worden via de chat:

Akkoord = +1
Niet akkoord = - 1
Onverschillig = 0

Opname?

Doelstelling

Voorstelling van het sneuvelmodel aan de hand van use cases en een overzicht van de bestaande standaarden die van toepassing zijn.

Samenvatting van de business werkgroep

Presentatie en discussie over de verschillende bestaande standaarden

Voorstelling sneuvelmodel & capteren van input adhv interactieve oefening

Agenda

09u05 - 09u10	Welkom en agenda
09u10 - 09u15	Aanleiding en context
09u15 - 09u30	Introductie OSLO
09u30 - 09u40	Samenvatting business werkgroep
09u40 - 09u55	UML
09u55 - 10u05	Onze aanpak
10u05 - 10u15	Pauze
10u15 - 11u45	Sneuvelmodel adhv storylines
11u45 - 12u00	Q&A en volgende stappen

Aanleiding en context

Vlaanderen
verbeelding werkt

Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

Uitdagingen

1. De **grote druk** op bebouwde en open ruimte
2. **Datagedreven** beleid, werking en dienstverlening

Vlaanderen
verbeelding werkt

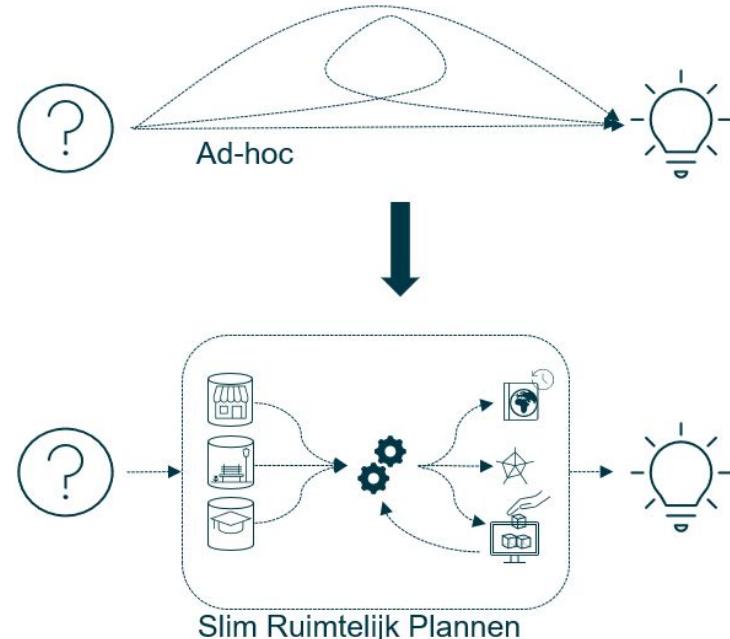
Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

We zoeken naar een manier om

permanent zicht te krijgen op
de buurt via **data**

de impact van toekomstige plannen te
simuleren

dit te **visualiseren** voor concrete use
cases

Vlaanderen
verbeelding werkt

Open Standaarden voor Linkende Organisaties (OSLO)

Vlaanderen
verbeelding werkt

A photograph showing several people's hands and arms reaching towards a large wooden table. On the table are four large, interlocking puzzle pieces in different colors: red, yellow, blue, and green. The puzzle pieces are shaped like irregular polygons. The background is dark, and the lighting highlights the puzzle pieces and the hands.

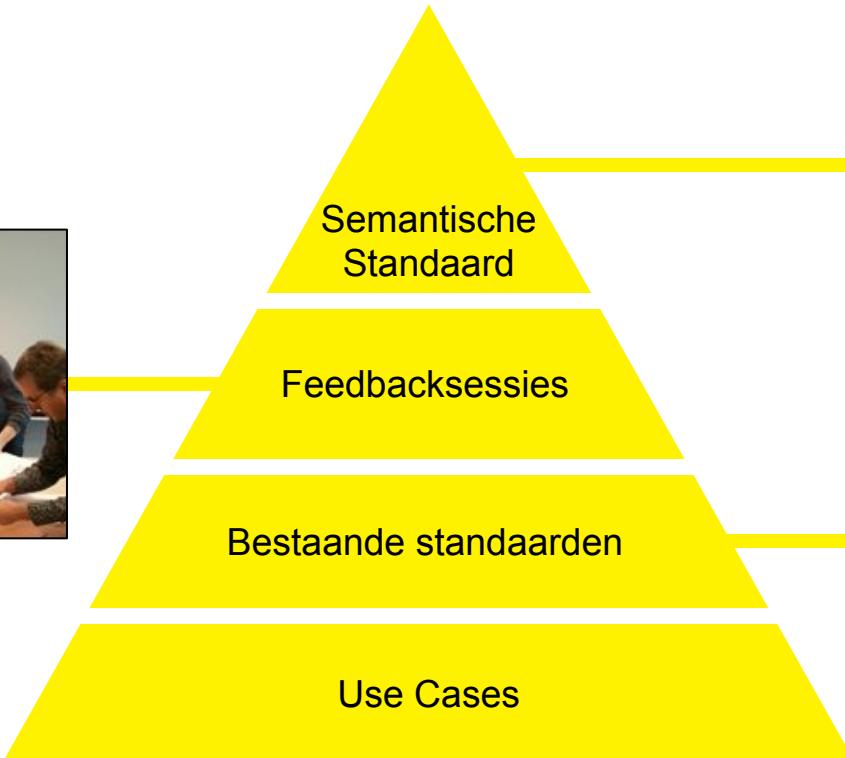
INTEROPERABILITEIT

=

De mogelijkheid van verschillende autonome organisaties of systemen om met elkaar te communiceren en samen te werken

Bottom-up

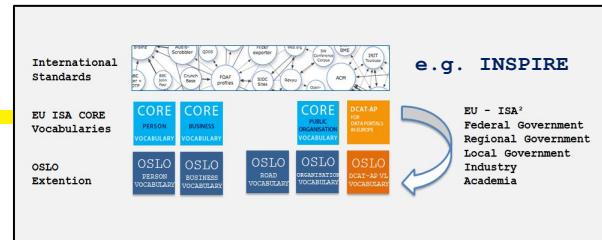

data.vlaanderen.be.

Klasse Geregistreerd Persoon

Type	Klasse
URI	https://data.vlaanderen.be/ns/person#GeregistreerdPersoon
Specialeuze	http://www.w3.org/ns/person#Person
Definitie	Doeleigenaars die gegevens zijn ingeschreven in een register.
Gedrag	Doelgroepen in dit register van bewoningsregister moet het kan in ook een kiesregister zijn. De regeerende regering hebben belangstelling op de bewoners en de bewoners kunnen zich niet tegen de regering beledigen.
comment	Personen waarvan de gegevens zijn ingeschreven in een register.
subClassOf	foaf:Person
subClassOf	schema:Person

https://data.vlaanderen.be/ns/persoon

Proces en methodologie

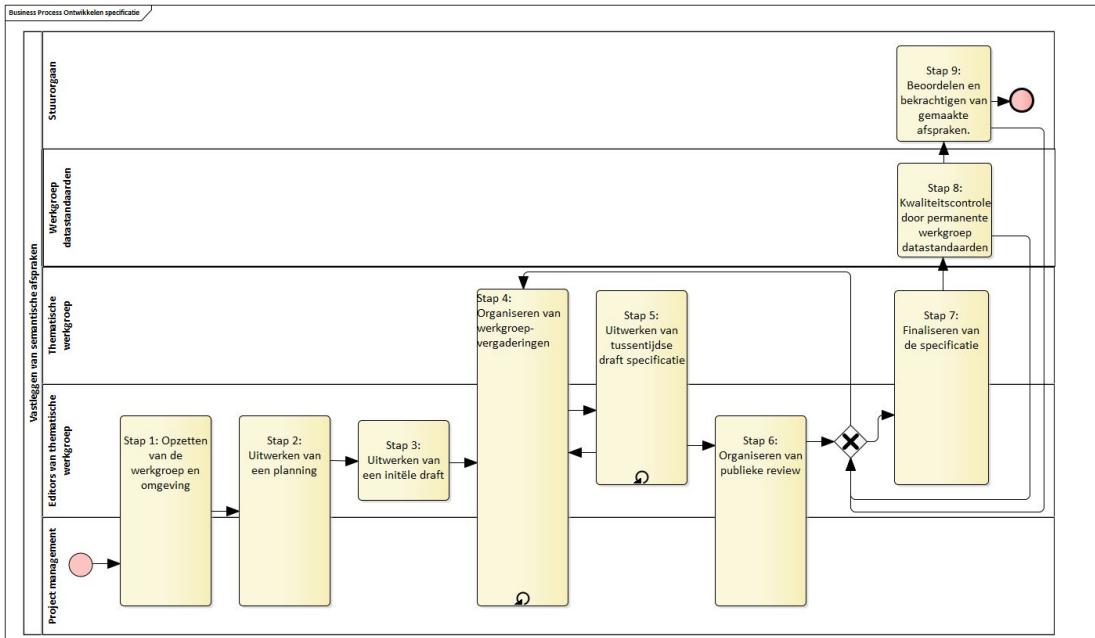
Schaalbaar proces voor aan te sluiten, ontwikkelen, aanpassen en uitfaseren van datastandaarden. [Ontdek het document proces en methode hier](#)

Context van de werkgroepen

Werkgroepen kaderen binnen een breder proces

- Doel: Consensus rond data standaard gedragen door verschillende stakeholders
- Proces en methode voor het ontwikkelen van een data standaard

Wie is wie?

Vlaanderen
verbeelding werkt

Wie is wie?

M U R A L

Samenvatting business werkgroep

Vlaanderen
verbeelding werkt

Wat hebben we gedaan in de vorige werkgroep?

OSLO introductie

Brainstorm oefeningen

- Semantische interoperabiliteit
- Technische interoperabiliteit
- Uitwisselen van data
- Hergebruiken van data
- Welke elementen vallen binnen scope?
- Welke data concepten kunnen we capteren uit de voorgestelde use cases en scope oefening?

Scope van het project

Ontwikkel een semantisch framework voor data-uitwisseling rond het thema Slim Ruimtelijk Plannen

Ontwikkel een duurzaam applicatieprofiel en vocabularium voor Slim Ruimtelijk Plannen

We volgen de OSLO methodiek, wat betekent dat:

We starten van use cases

We definiëren zelf zaken waar nodig

We aligneren zoveel mogelijk met bestaande standaarden

Use cases

Als ...	wil ik ...
● Burger ● Bouwheer ● Architect ● Ruimtelijk planner ● Beleidsmedewerker ● Omgevingsambtenaar ● Vergunningverlener ● Handhaver ● Hulpverlener ● Adviserende instantie bij een bouwproject ● ...	● Inzicht krijgen in ○ De overschotten en tekorten van voorzieningen in een omgeving. ○ De ruimtelijke kenmerken van een buurt, op verschillende, samenvoegbare schaalniveaus. ○ Het efficiënt gebruik van ruimte in de stad (ruimtelijk rendement). ● De impact simuleren van ○ Een of meerdere bouwprojecten op de ruimtelijke kenmerken van een buurt. ○ Nieuwe inwoners op bestaande voorzieningen in een buurt. ● De impact van het gevoerde beleid evalueren door ○ Profieltaarten van wijken te vergelijken doorheen de tijd. ○ Analyse van objectieve en subjectieve ruimtelijke indicatoren. ● Enkele ruimtelijke indicatoren van de stad vergelijken met andere steden.

Data concepten

Ruimtelijke indicatoren

Woningdichtheid	Bebouwingsdichtheid	Vloer-Terrein-index	Verhardingsgraad	Groen-capaciteitsbereik	Densiteit van percelen	Densiteit van adressen	Densiteit van inwoners
Ruimtelijke data (beelden, geluid, ...)	Verwevingsgraad	Staat van de openbare weg (voetpad, straat, ...)	Afstand tot buurtparking	Afstand tot sporthal/ zwembad	Afstand tot kinderopvang	Afstand tot school (lager, secundair, ...)	Afstand tot lokaal dienstencentrum
Afstand tot speelterrein	Afstand tot honden-losloopweide	Afstand tot bioscoop	Afstand tot bibliotheek	Afstand tot fietsenstalling	Bevolkingsdichtheid	MOBI score	Groen score
(Geplande) werken	Gebouw-hoogte	Volume	Vloeroppervlakte				

Kleinste niveau van detail:

Bouwblokniveau

Administratief niveau

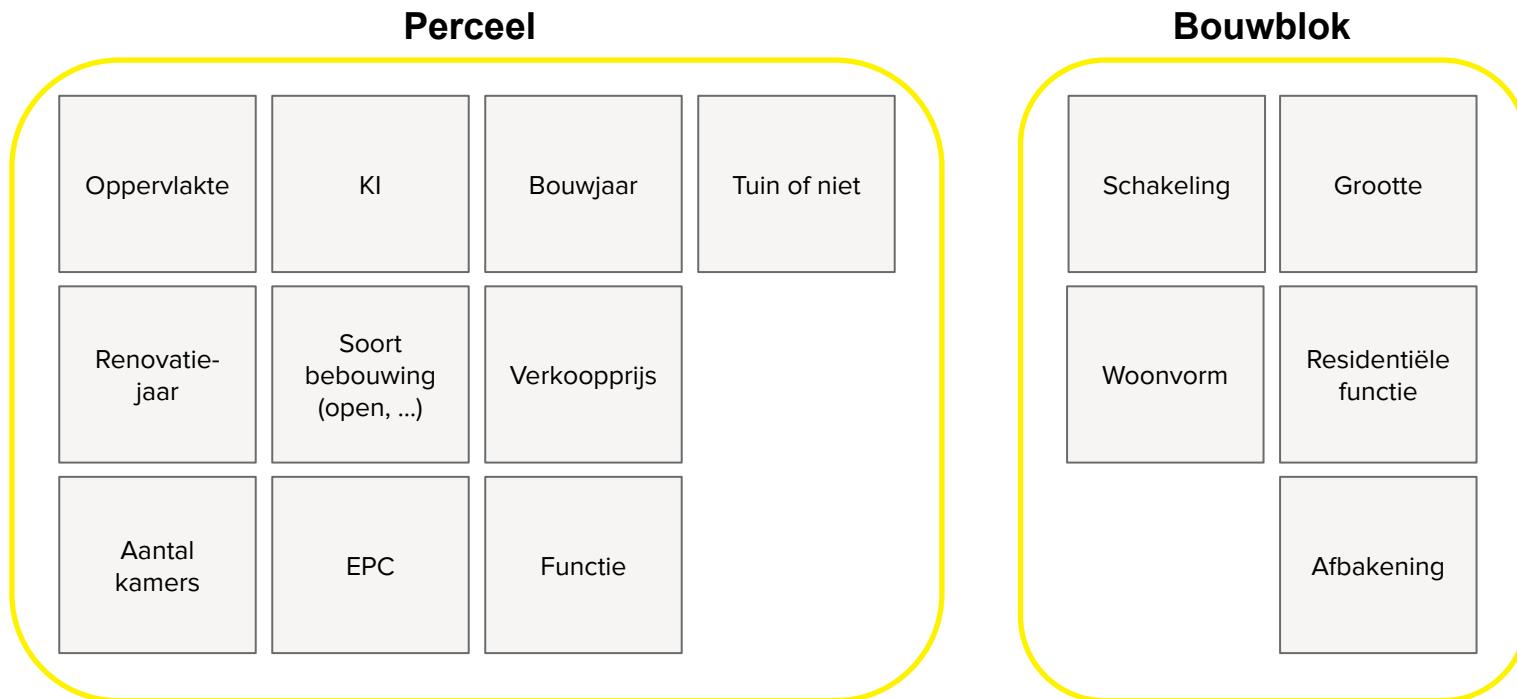
Perceelniveau

Data concepten

Schaalniveaus

Administratief	Wijk	(Deel) gemeente	Stad(sdeel)	Arrondissement	(Referentie) regio	Provincie	Gewest	Statistische sector
Detail	Wegsegment	Kern/lint	Gebouw	Bouwblok	Perceel	Grid	Kavel	Straatwand
Temporeel	Real-time	Maandelijks						

Data concepten

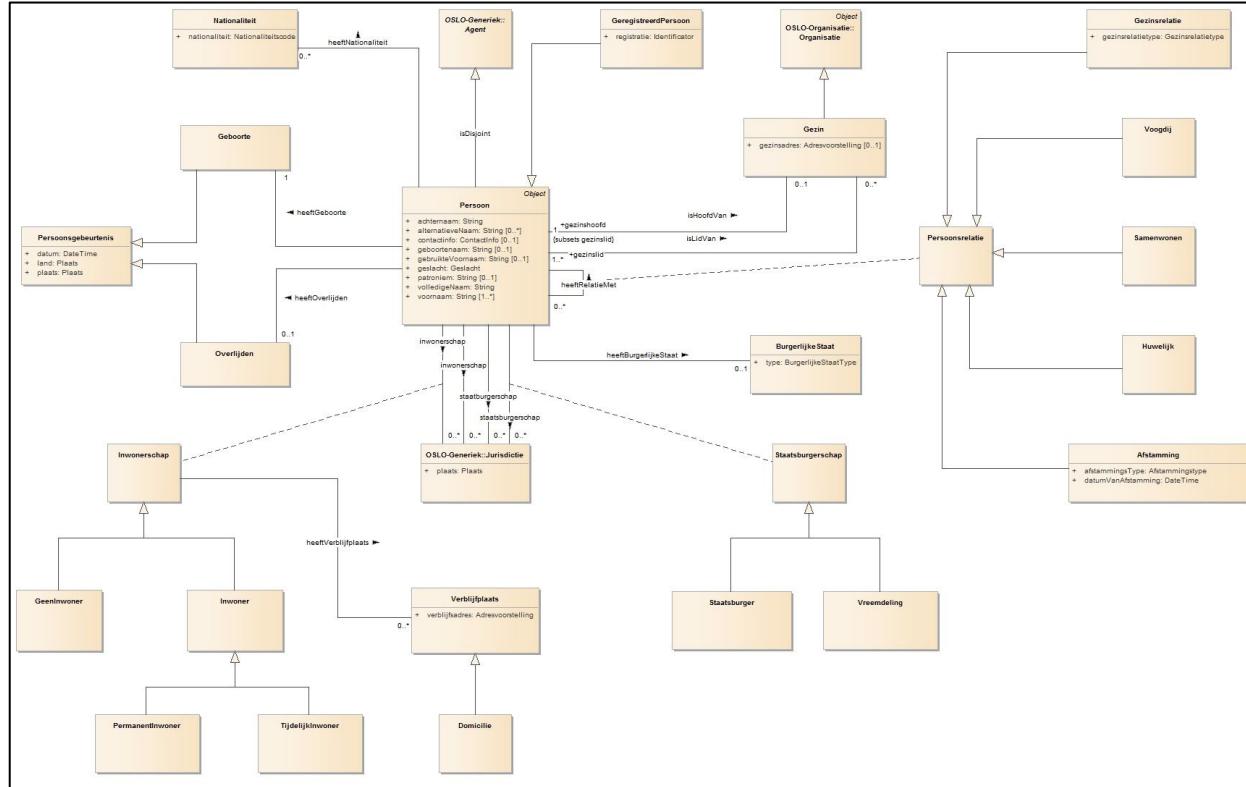
UML

Unified Modeling Language

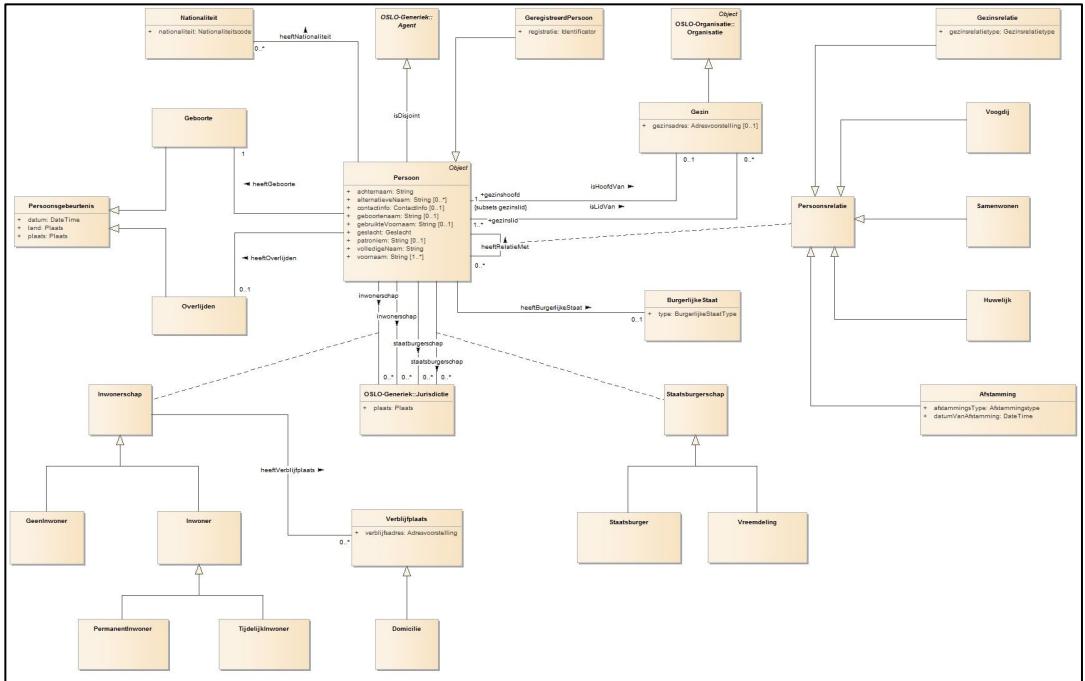

Vlaanderen
verbeelding werkt

Voorbeeld: OSLO Persoon

UML & HTML

Persoon

Beschrijving

Natuurlijk persoon.

Gebruik

In de rechtspraak betreft het een persoon (in de wettelijke betekenis, ttz met eigen rechtspersoonlijkheid) van de menselijke soort, ttz een fysiek persoon. Tegenhanger is de rechtspersoon, een juridische constructie die een private of publieke organisatie dezelfde rechtspersoonlijkheid geeft als een natuurlijk persoon (kan bv ook schulden hebben, contracten afsluiten, aangeklaagd worden etc).

Eigenschappen

Voor deze entiteit zijn de volgende eigenschappen gedefinieerd: [achternaam](#), [alternatieve naam](#), [contactinfo](#), [geboortenaam](#), [gebruikelijke voornaam](#), [geslacht](#), [heeft burgerlijke staat](#), [heeft geboorte](#), [heeft inwonerschap](#), [heeft nationaliteit](#), [heeft overlijden](#), [heeft staatsburgerschap](#), [heeft Persoonrelatie](#), [inwonerschap](#), [is hoofd van](#), [is lid van](#), [patroniem](#), [staatsburgerschap](#), [volledige naam](#), [voornaam](#).

Eigenschap	Verwacht Type	Kardinaliteit	Beschrijving	Gebruik	Codelijst
achternaam	String	1	Gedeelte van de volledige naam vd persoon ontvangen van de vorige generatie.	Ook wel familienaam genoemd omdat de achternaam een familielijn verwantschap aanduidt.	
alternatieve naam	String	0..*	Alternatief voor de volledige naam vd persoon.	Bv pseudoniem, titel etc.	
contactinfo	ContactInfo	0..1	Informatie zoals email, telefoon die toelaat de Persoon te contacteren.		
geboortenaam	String	0..1	Volledige naam vd persoon bij geboorte.	De namen van een persoon kunnen jd loop vd tijd wijzigen, bv kan de achternaam wijzigen door huwelijk. De oorspronkelijke naam wordt echter dikwijls ook nog gebruikt.	

Basisconcepten UML

Use Case: Adoptie van een dier uit het asiel door een persoon.

- Concepten
- Relaties
  - Associatie
  - Generalisatie
  - Aggregatie
- Kardinaliteit
- Attributen

Concepten of Klassen

Persoon

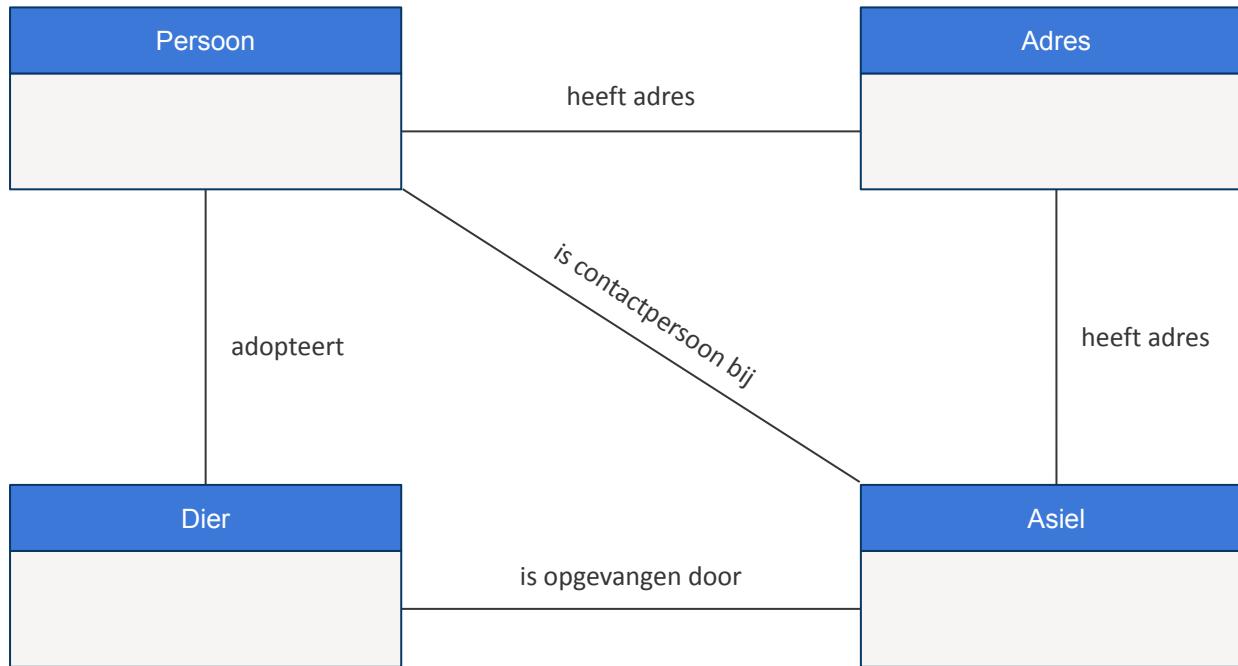
Adres

Dier

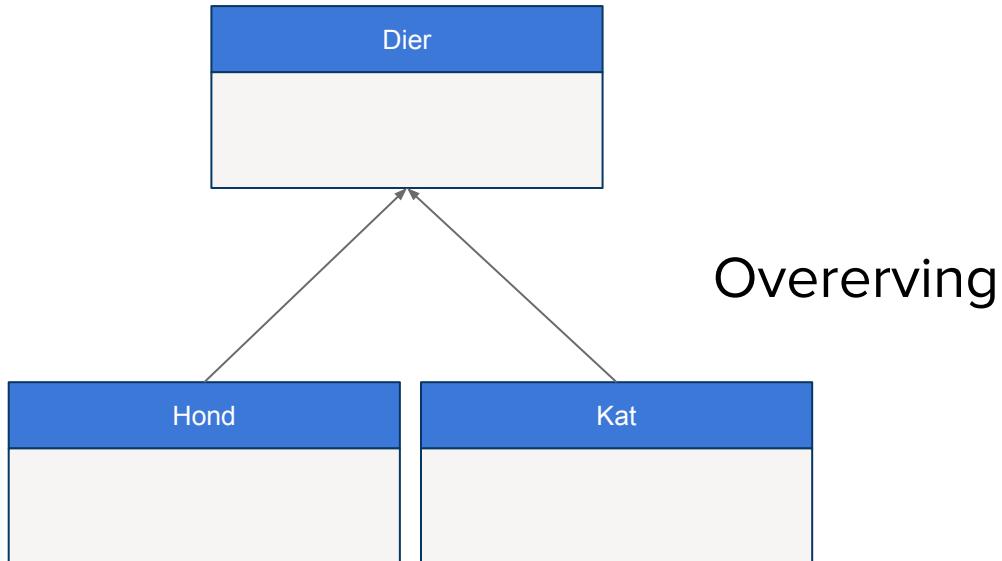
Asiel

Associatie

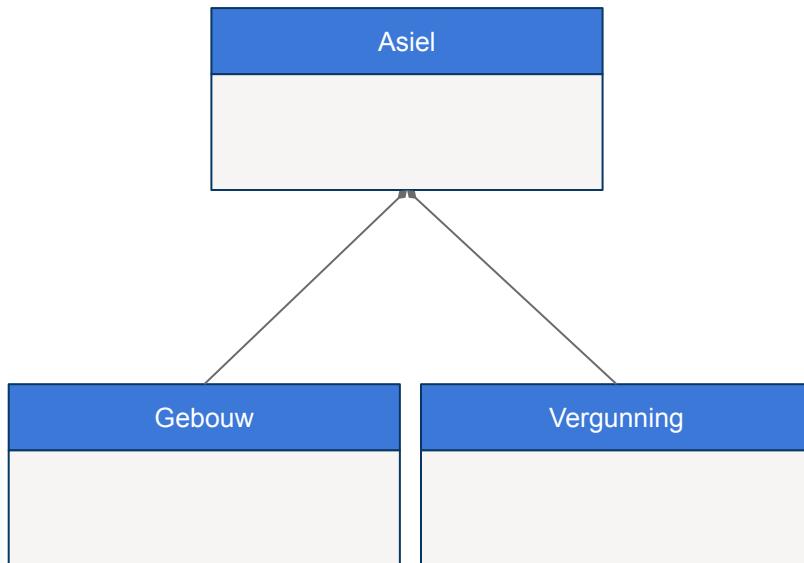

Generalisatie

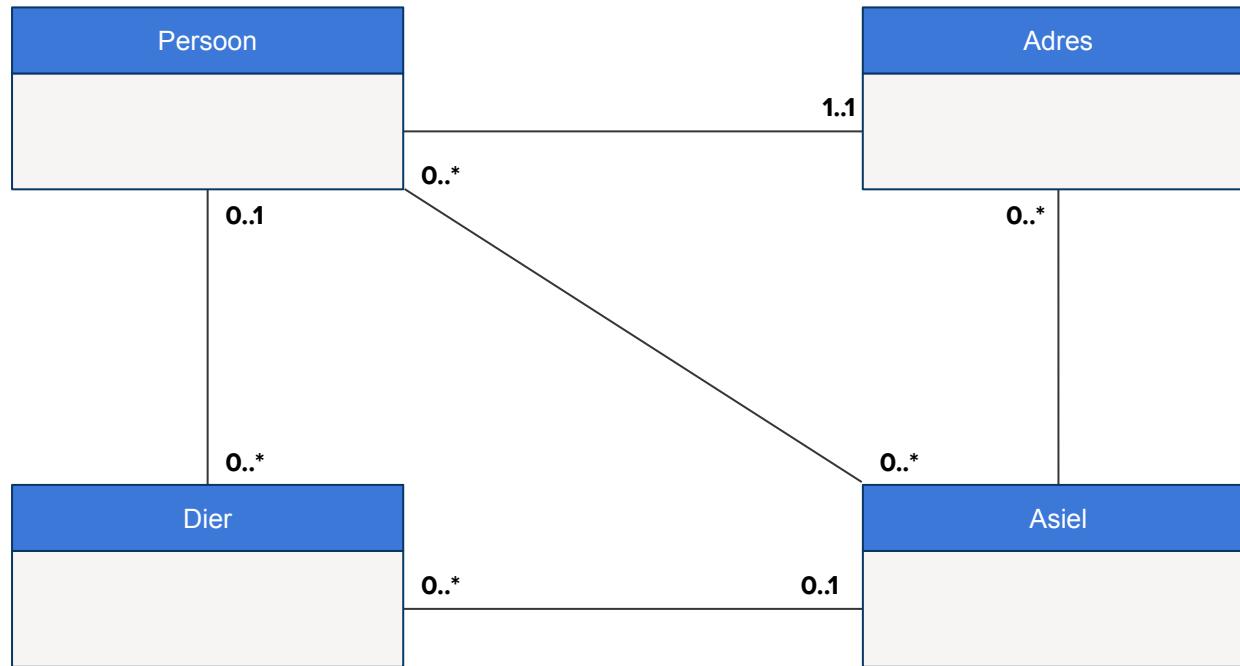

Aggregatie

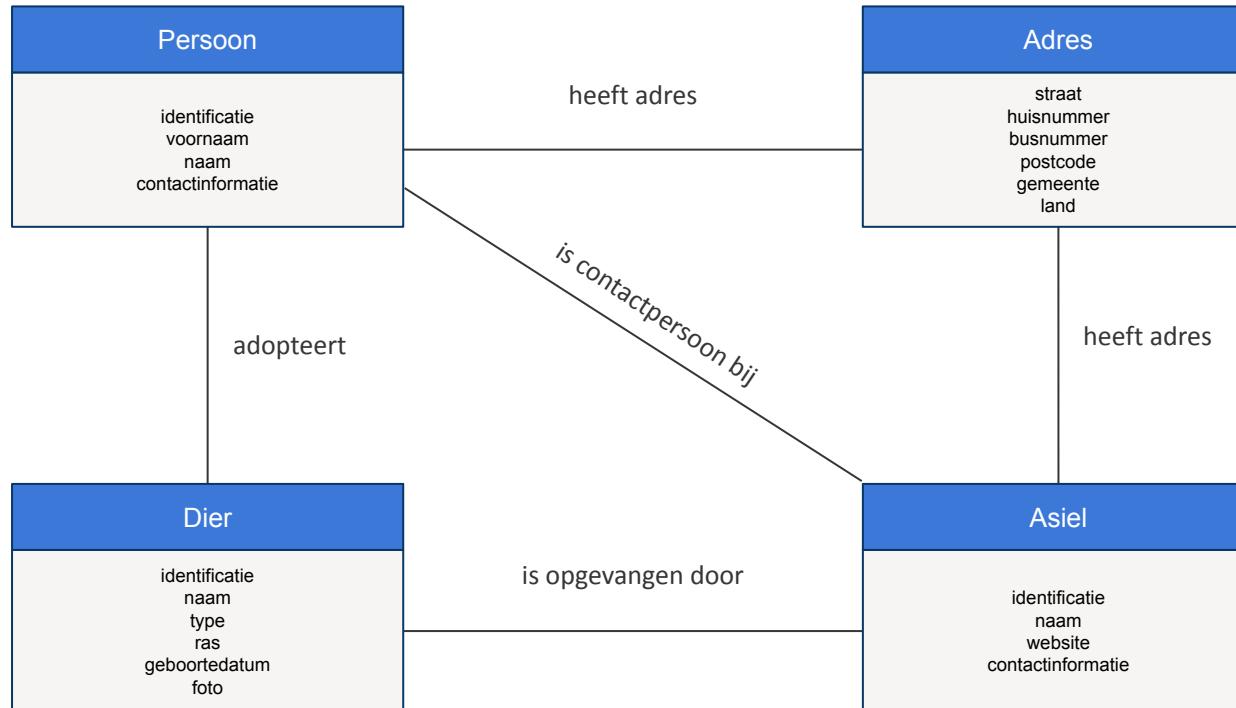

Kardinaliteit

Attributen

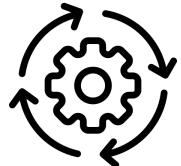

Onze aanpak

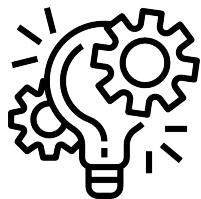

Vlaanderen
verbeelding werkt

Onze aanpak

We starten van use cases

We definiëren zelf zaken waar nodig

We aligneren zoveel mogelijk met
bestaande standaarden

Vertrekken van use cases

- Opdeling van use cases/concepten in verschillende categorieën:

In scope	Out of scope	Feature / Implementation
Bouwfysische ruimtelijke indicatoren (verhardingsgraad, bevolkingsdichtheid)	Modelleren van alle mogelijke voorzieningen	
Subjectieve ruimtelijke indicatoren (tevredenheid, bereikbaarheid, ...)	Ruimtelijke plannen	
Administratieve schaalniveaus (gemeente, stad, provincie, gewest, ...)	Ruimtelijke/topologische data (hoogtedata, satellietbeelden, geluid, hitte, vochtigheidsgraad, ...)	
Gedetailleerde schaalniveaus (bouwblok, perceel, ...)		
Temporele schaalniveaus (real-time, maandelijks, jaarlijks, ...)		

Pauze

Sneuvelmodel

Vlaanderen
verbeelding werkt

Doel

Use cases uit de business werkgroep gebruiken
om stap voor stap het **sneuvelmodel** op te bouwen.

Situering van het sneuvelmodel

Het aantal inwoners van de stad Antwerpen was 536.079 op 1 januari 2023.

De oppervlakte van de Stad Antwerpen is 204,3 km².

De bevolkingsdichtheid van de stad Antwerpen is 2.597 inwoners/km².

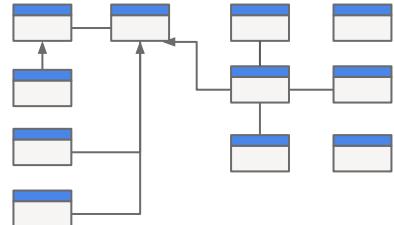
Op basis van verschillende ruimtelijke indicatoren wordt er een ruimtelijk structuurplan voor de stad Antwerpen uitgewerkt.

Ruwe data

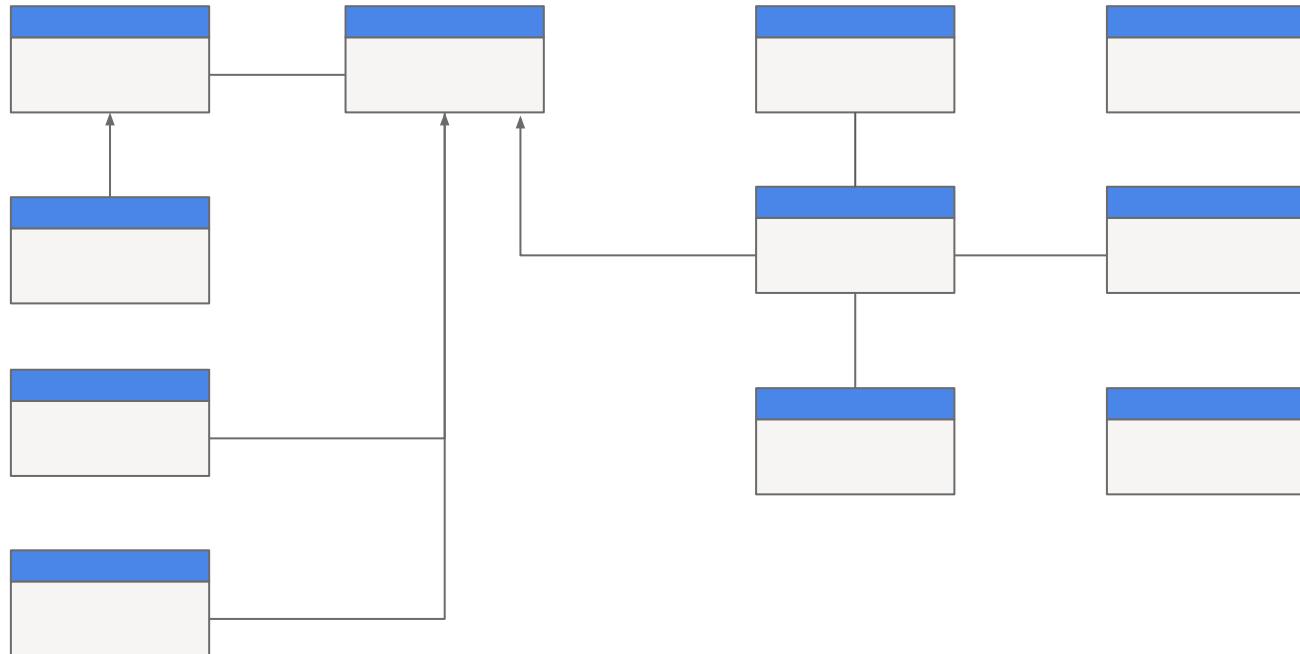
Focus van OSLO SRP

Ruimtelijke indicatoren

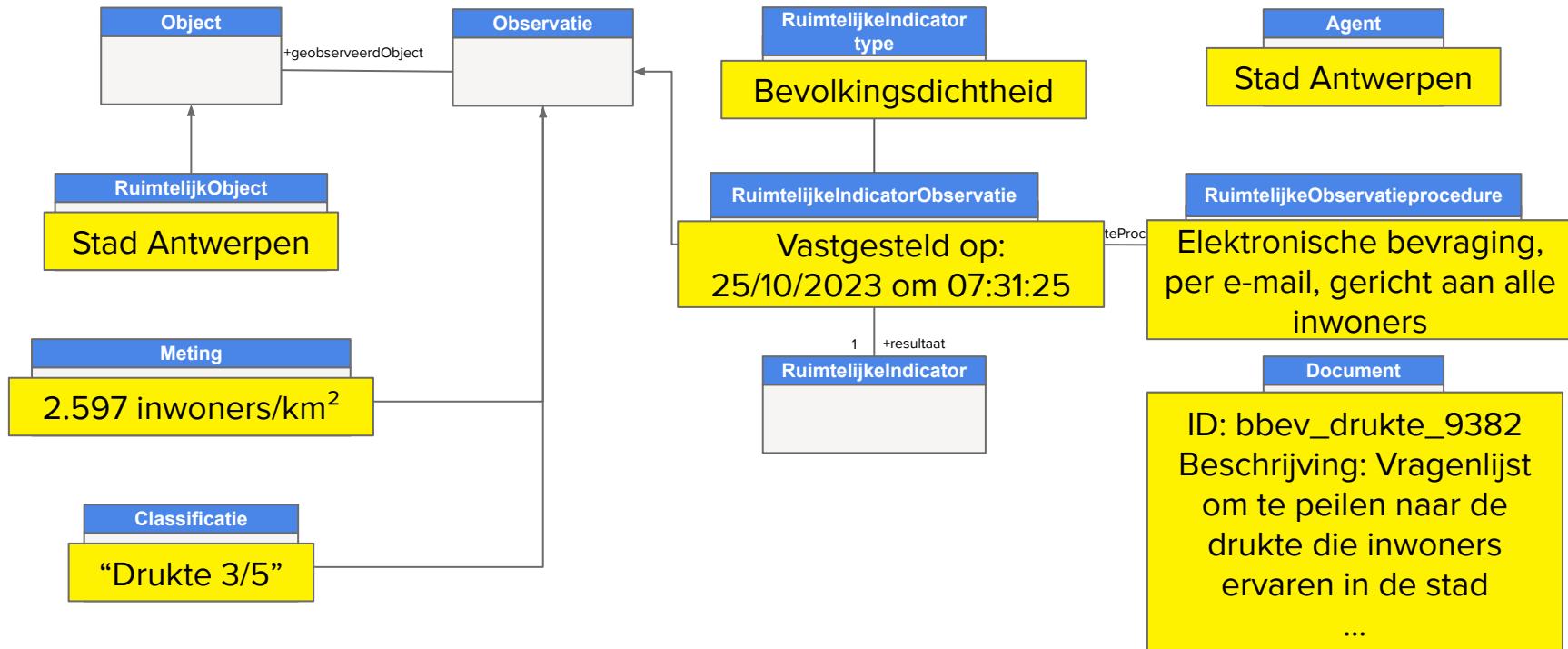
Ruimtelijke plannen

Sneuvelmodel

Voorbeeld

Storyline

Jens is beleidsmedewerker bij intercommunale Leiedal. Hij zou graag inzicht krijgen in de evolutie van de verhardingsgraad in verschillende gemeentes doorheen de tijd, om de impact van de bouwshift te evalueren.

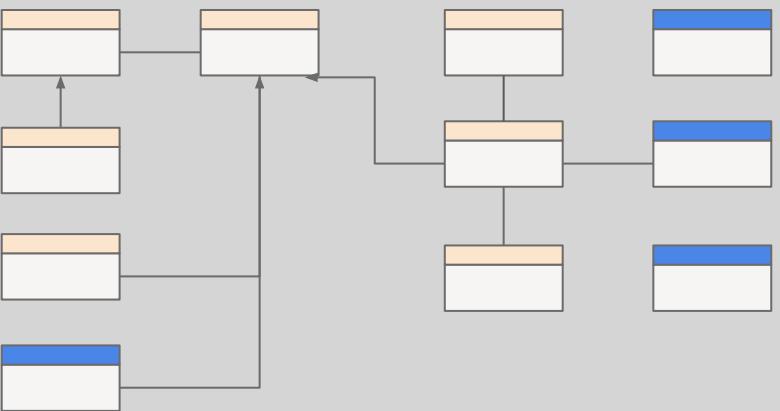
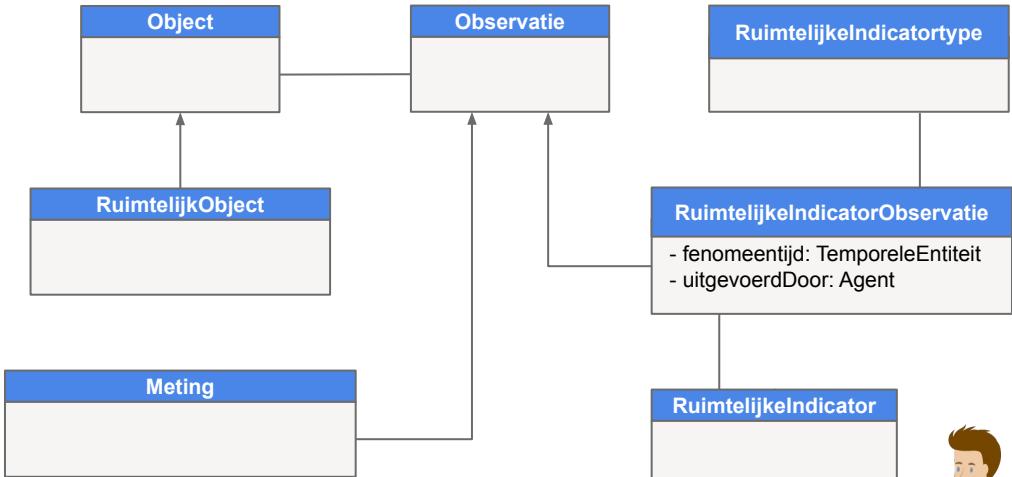
Stefanie is ruimtelijk planner voor stad Hasselt. Ze analyseert de resultaten van een burgerbevraging over de nabijheid van parken en andere voorzieningen in de stad.

An is omgevingsambtenaar voor stad Aalst. Ze bestudeert de impact van een bouwproject op enkele bestaande voorzieningen in de buurt.

Storyline

Jens is beleidsmedewerker bij intercommunale Leiedal. Hij zou graag inzicht krijgen in de evolutie van de verhardingsgraad in verschillende gemeentes doorheen de tijd, om de impact van de bouwshift te evalueren.

Wat is een Ruimtelijke IndicatorType?

Kenmerk die één/meerdere aspecten gerelateerd aan de openbare ruimte in beeld brengt.

Wat is een Ruimtelijke Indicator?

Resultaat van de observatie van een Ruimtelijke IndicatorType.

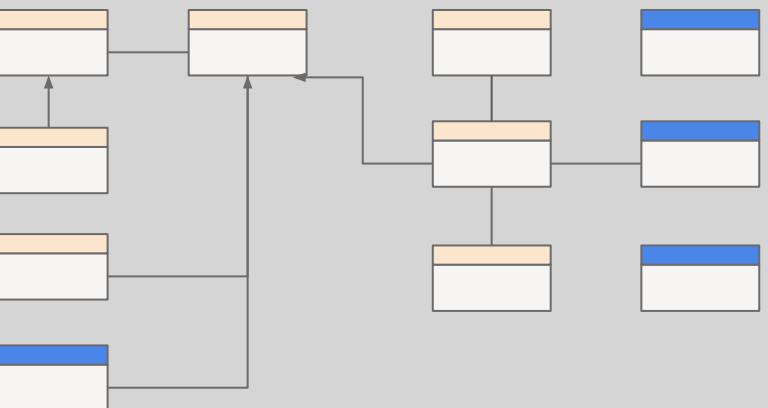
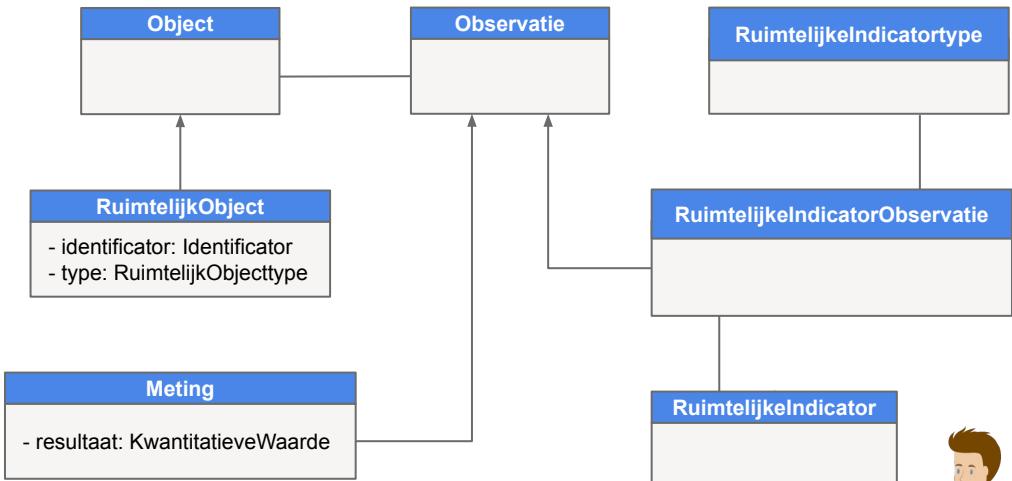

Wat is een Ruimtelijke Indicator Observatie?

Het vaststellen van de waarde van een Ruimtelijke IndicatorType op een bepaald tijdstip door een bepaalde Agent.

Storyline

Jens is beleidsmedewerker bij intercommunale Leiedal. Hij zou graag inzicht krijgen in de evolutie van de verhardingsgraad in verschillende gemeentes doorheen de tijd, om de impact van de bouwshift te evalueren.

Wat is een Observatie?

Het vaststellen van de waarde van een bepaald kenmerk van een Object op een bepaald tijdstip of tussen twee tijdstippen.

Overgenomen uit OSLO Observaties en Metingen

Wat is een Meting?

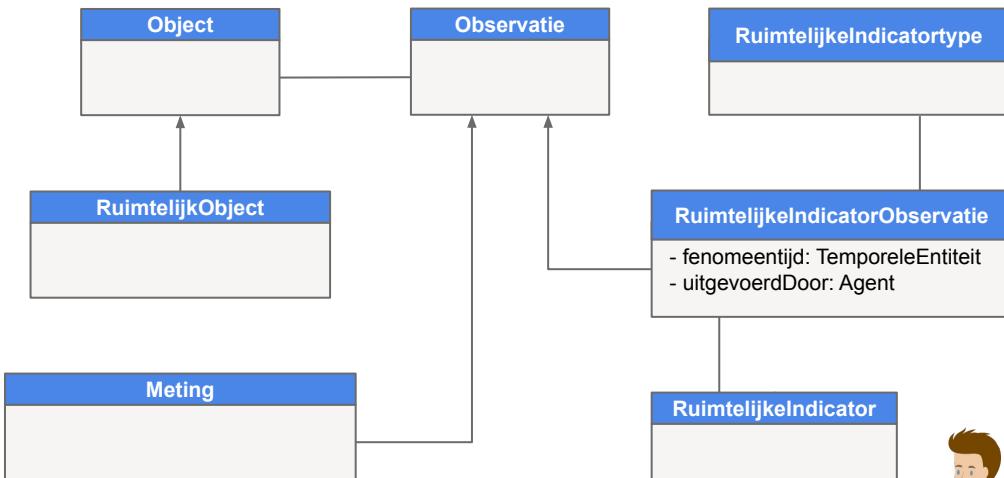
Observatie waarbij het resultaat kwantitatief is.

Overgenomen uit OSLO Observaties en Metingen

Storyline

Jens is beleidsmedewerker bij intercommunale Leiedal. Hij zou graag inzicht krijgen in de evolutie van de verhardingsgraad in verschillende gemeentes doorheen de tijd, om de impact van de bouwshift te evalueren.

Wat willen we weten over een Ruimtelijke IndicatorType?

- Wat willen we weten over de geobserveerde ruimtelijke indicator?

Wat willen we weten over een Ruimtelijke Indicator?

- Welke informatie is relevant over het resultaat van een ruimtelijke indicator? (Bv. waarde, eenheid, interpretatie...)

Wat willen we weten over een Ruimtelijke Indicator Observatie?

- Zijn er nog andere relevante kenmerken van een observatie, buiten wanneer deze gedaan werd, hoe en door wie?

Wat willen we weten over een Meting?

- Welke kenmerken heeft een meting? (waarde, eenheid, ...)

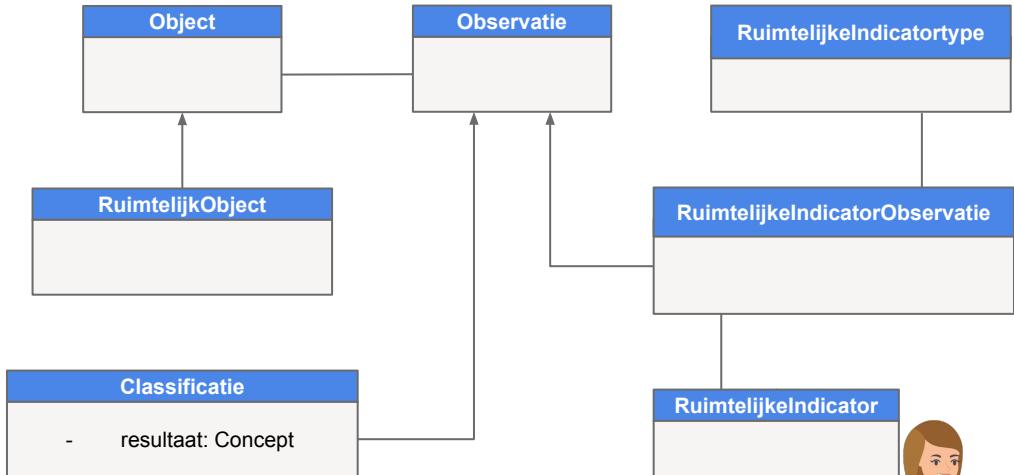

M U R A L

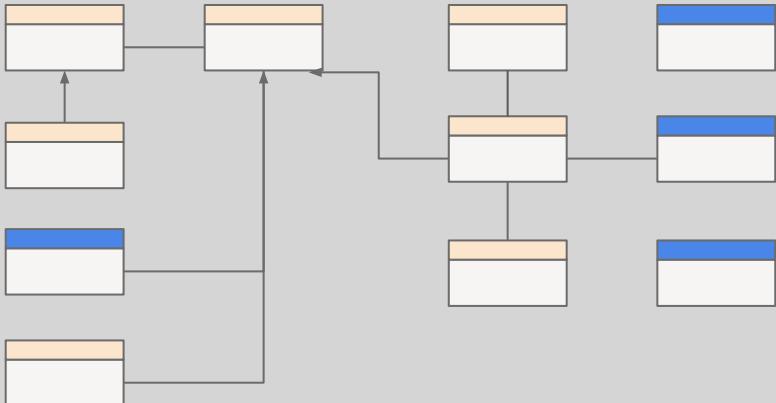
Storyline

Stefanie is ruimtelijk planner voor stad Hasselt. Ze analyseert de resultaten van een burgerbevraging over de nabijheid van parken en andere voorzieningen in de stad.

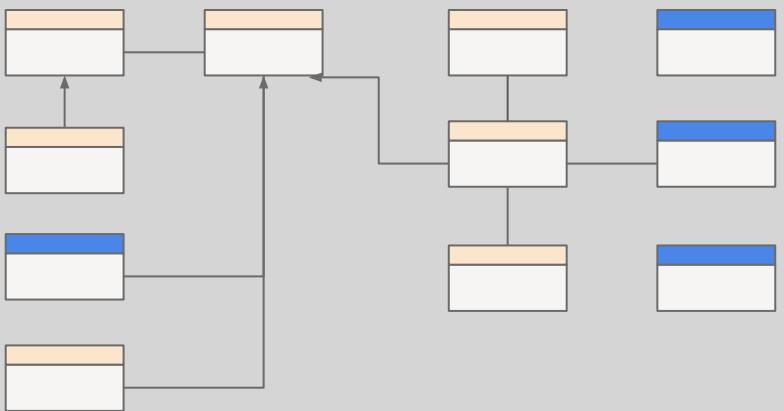
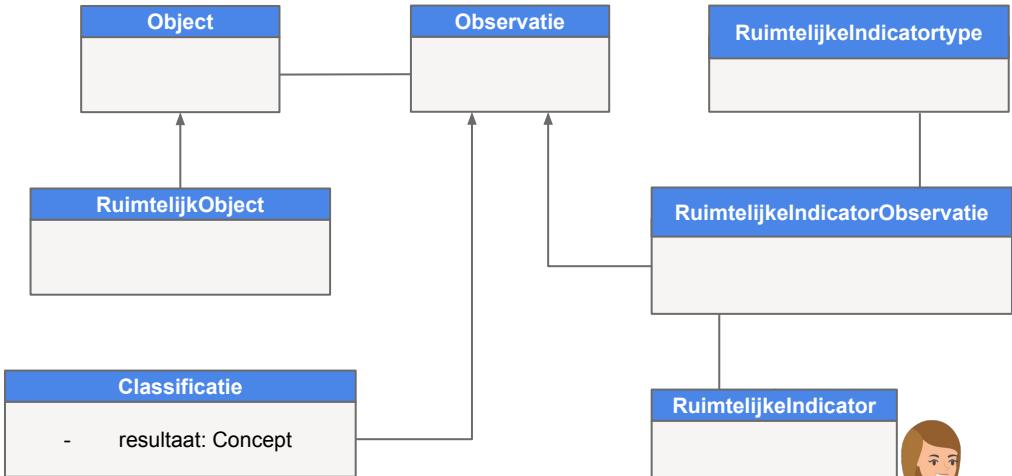
Wat is een Classificatie?

Observatie waarbij het resultaat categorisch is.
Overgenomen uit OSLO Observaties en Metingen

Storyline

Stefanie is ruimtelijk planner voor stad Hasselt. Ze analyseert de resultaten van een burgerbevraging over de nabijheid van parken en andere voorzieningen in de stad.

Wat willen we weten over een Classificatie?

- Waarover gaan classificaties?
(bereikbaarheid, tevredenheid, ...)
- Op welke manier wordt die data meestal gecapteerd? (likert schaal, open tekst, ...)
- Zijn er nog kenmerken van een classificatie, buiten het resultaat, die we hierover willen bijhouden?

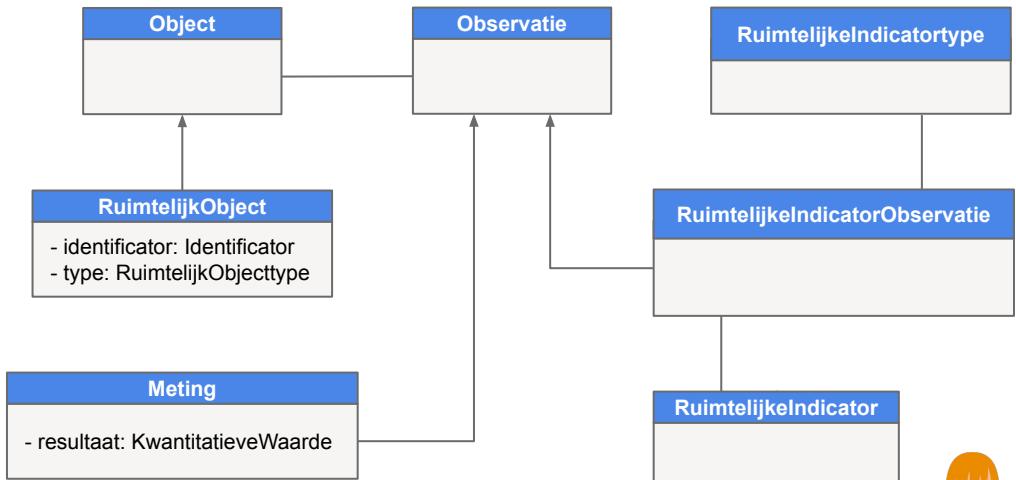

M U R A L

Storyline

An is omgevingsambtenaar voor stad Aalst. Ze bestudeert de impact van een bouwproject op enkele bestaande voorzieningen in de buurt.

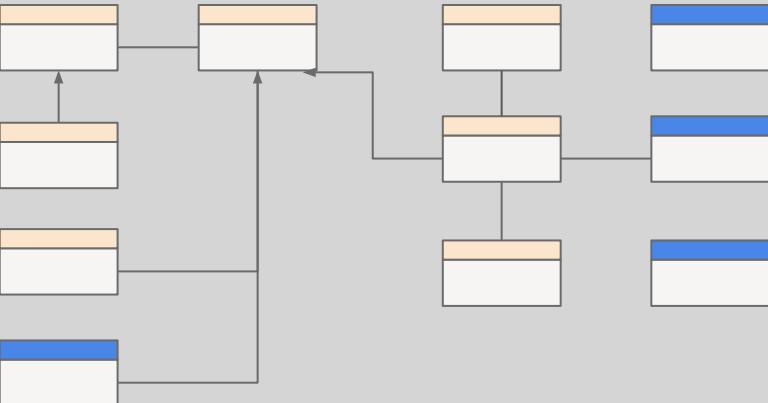
Wat is een Object?

Klasse die instanties van om het even welk type vertegenwoordigt.

Overgenomen uit OSLO Observaties en Metingen

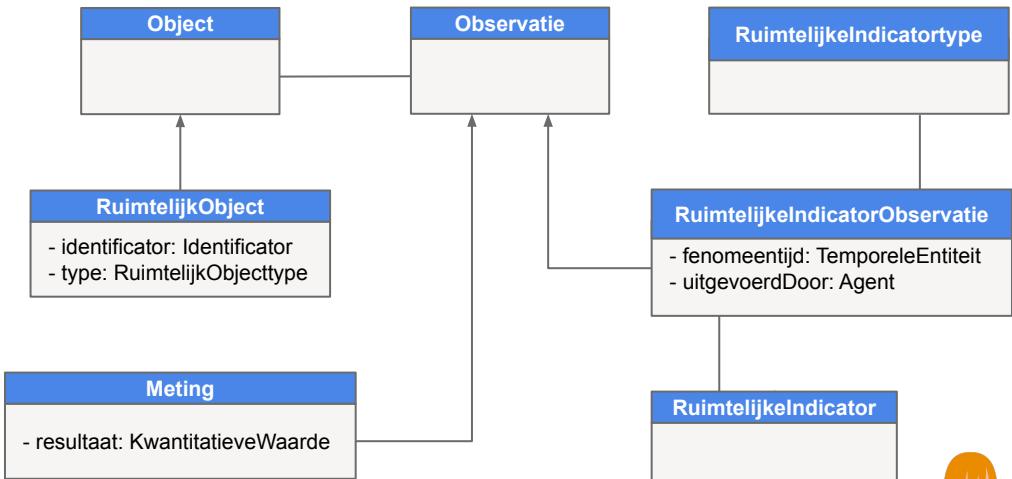
Wat is een Ruimtelijk Object?

Een object met ruimtelijke kenmerken: een woonplaats, pand, verblijfsobject of schaalniveau.

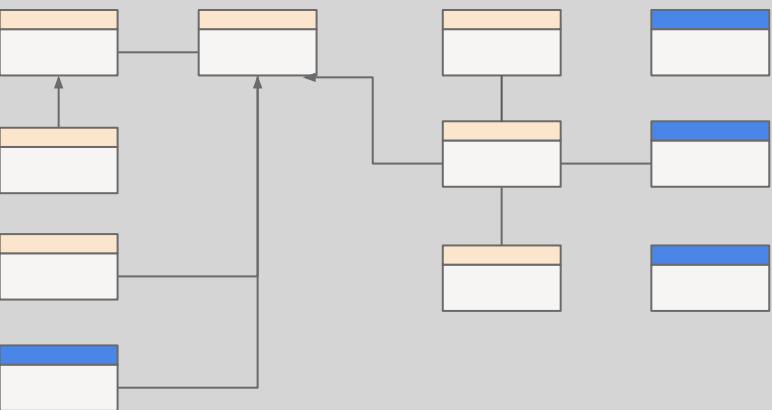
Storyline

An is omgevingsambtenaar voor stad Aalst. Ze bestudeert de impact van een bouwproject op enkele bestaande voorzieningen in de buurt.

Wat willen we weten over een Ruimtelijk Object?

- Wat willen we weten over het schaalniveau waarop de indicator betrekking heeft?
- Wat met de geometrische afbakening?
- Moeten alle schaalniveaus eenduidig afgebakend worden of moet er ook ruimte zijn voor vrijheid?

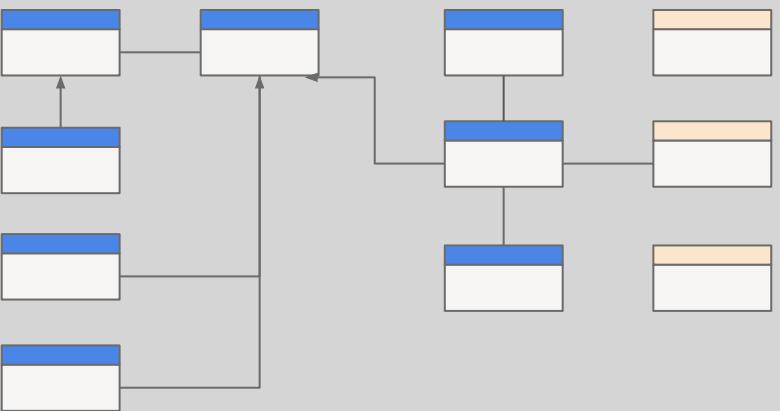
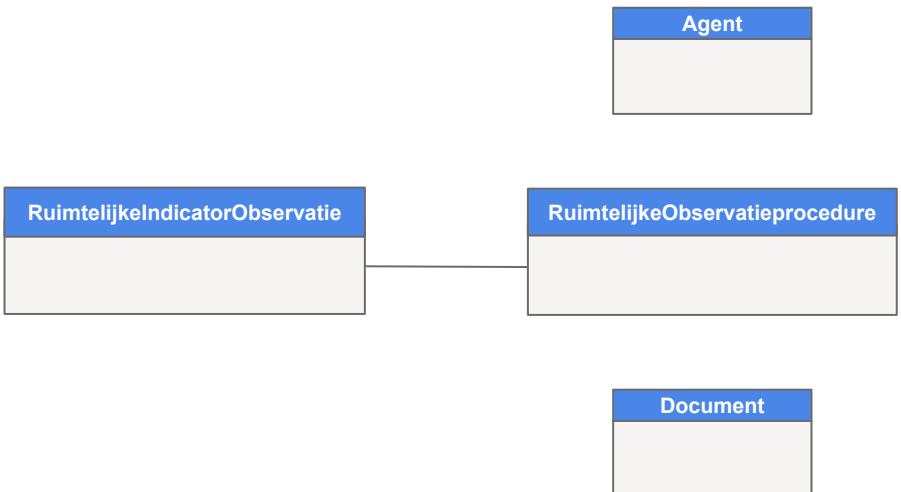

M U R A L

Resterende klassen

Wat hiernaast voor de volledigheid van het model moet worden meegenomen, is dat een observatie uitgevoerd wordt door een **persoon of organisatie**, en dat bij het observeren een bepaald **proces** gevolgd werd dat beschreven is in een **document**.

Wat is een Agent?

Iemand die of iets dat kan handelen of een effect kan teweeg brengen.

Overgenomen uit OSLO Persoon Basis

Wat is een Ruimtelijke Observatie Procedure?

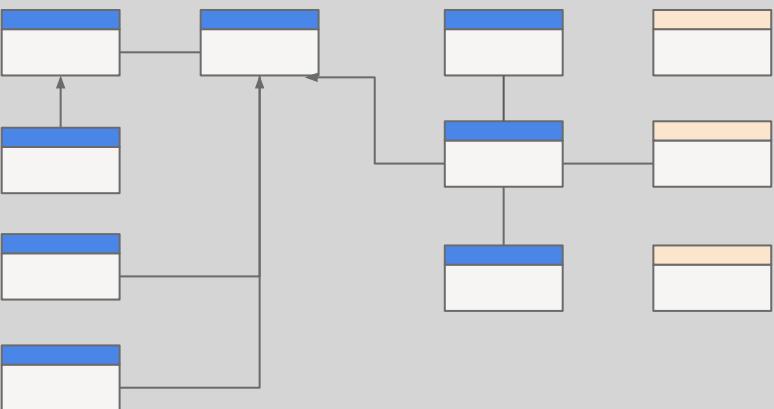
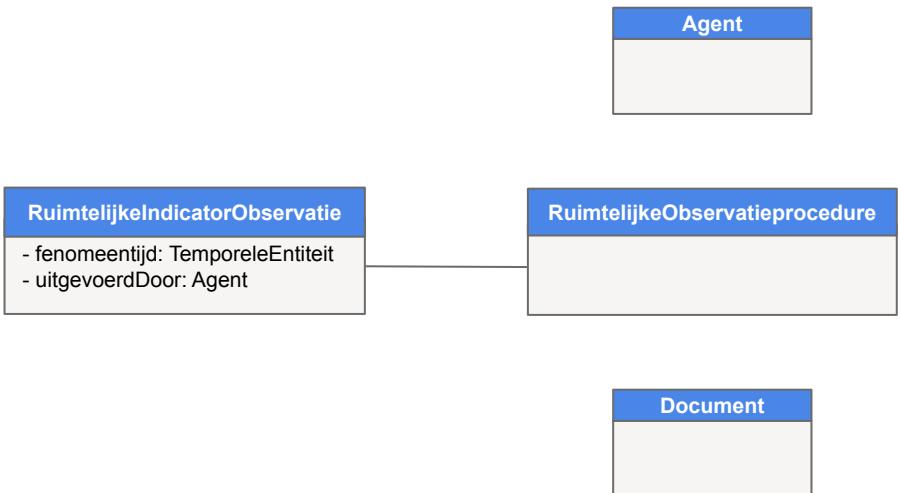
Opeenvolgende acties of stappen noodzakelijk om een Ruimtelijke Indicator resultaat te bekomen.

Wat is een Document?

Een document is een verzameling gegevens vastgelegd op een gegevensdrager.

Resterende klassen

Wat hiernaast voor de volledigheid van het model moet worden meegenomen, is dat een observatie uitgevoerd wordt door een **persoon of organisatie**, en dat bij het observeren een bepaald **proces** gevuld werd dat beschreven is in een **document**.

Wat willen we weten over een Agent?

- Wat is belangrijk om te weten over de persoon of organisatie die de ruimtelijke indicator heeft vastgesteld?

Wat willen we weten over de Ruimtelijke Observatie Procedure?

- Wat willen we weten over hoe de ruimtelijke indicator werd vastgesteld?

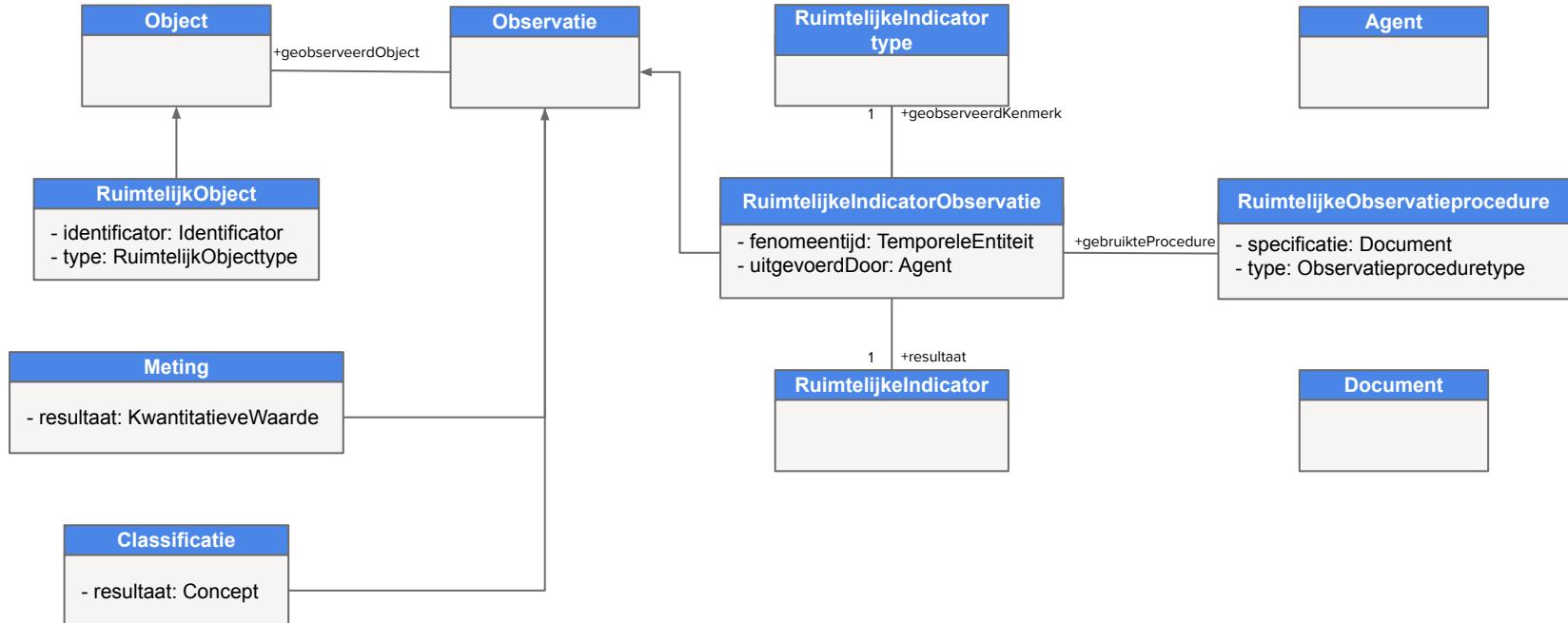
Wat willen we weten over een Document?

- Wat willen we weten over waar de beschrijving van de procedure (i.e., het document) gevonden kan worden?

M U R A L

Sneuvelmodel

Algemene feedback

Wat is er niet duidelijk aan het model?

Welk verband is niet correct gevat in het model?

Waar schiet het model tekort?

Q&A en Next Steps

Vlaanderen
verbeelding werkt

Waarom doen we...?

Moeten we niet ... toevoegen?

Kunnen we niet beter ...?

Hoe zit het met ...?

Volgende stappen

Verwerken van alle input uit de thematische werkgroep.

Rondsturen van een verslag van deze werkgroep. Feedback is zeker welkom.

Feedback capteren via GitHub. We maken issues aan voor bepaalde zaken, gelieve hierop te reageren en input te bezorgen.

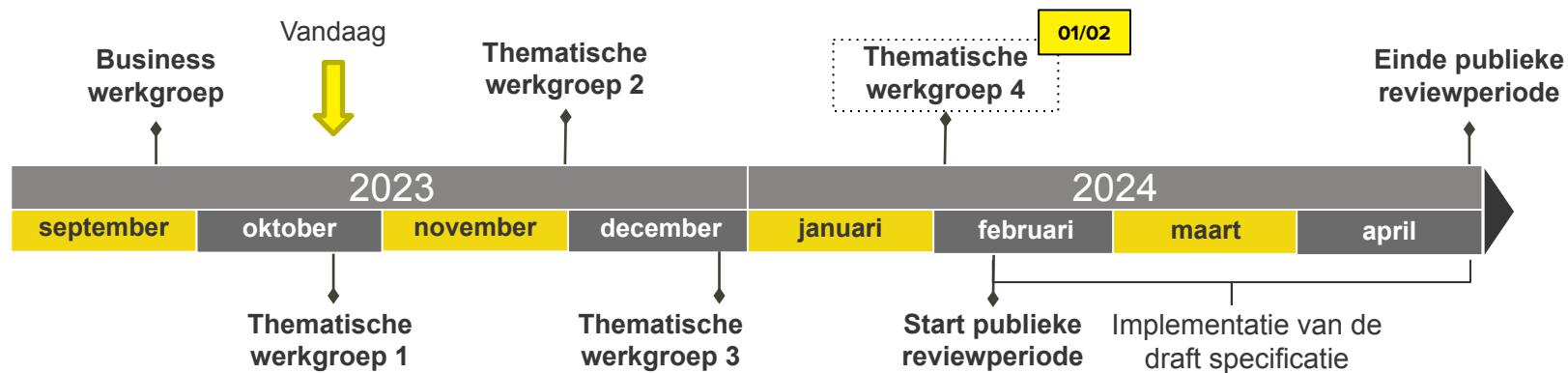
Eerste versie van een semantisch model publiceren op GitHub. Hier is feedback ook zeker welkom.

Omzetten van sneuvelmodel in UML conform data model

OSLO tijdslijn

Thematische werkgroep 2 op **woensdag 30 november**: 9u00 - 12u00
Schrijf u in via volgende link: [2de thematische werkgroep](#)

Feedback & Samenwerking OSLO

Feedback kan per e-mail worden gegeven aan de volgende personen:

- digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be
- laurens.vercauterens@vlaanderen.be
- louise.ysewijn@vlaanderen.be
- vincent.feremans@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

<https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthem SlimRuimtelijkPlannen>

Via het aanmaken van **issues**

Meer informatie

Vlaamse
overheid

Verslagen en powerpoints van OSLO
Slim Ruimtelijk Plannen:

[https://data.vlaanderen.be/standaarden/
standaard-in-ontwikkeling/vocabularium
-en-applicatieprofiel-slim-ruimtelijk-pla
nen.html](https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaard-in-ontwikkeling/vocabularium-en-applicatieprofiel-slim-ruimtelijk-plannen.html)

Projectpagina Slim Ruimtelijk Plannen:
[https://stad.gent/nl/over-gent-stadsbestuur/
stadsbestuur/wat-doet-het-bestuur/
gent-internationaal/samen-internationale
-werken/europese-subsidies-en-project
en/slim-ruimtelijk-plannen-voor-leefbare
-buurt](https://stad.gent/nl/over-gent-stadsbestuur/stadsbestuur/wat-doet-het-bestuur/gent-internationaal/samen-internationale-werken/europese-subsidies-en-projecten/slim-ruimtelijk-plannen-voor-leefbare-buurt)

Bedankt!

Vlaanderen
verbeelding werkt